

מסורת הש"ס

א) ונחמס: י' קטו, א) 5) ונחמס מט': יט"ז, א) ז"ק מ"ז, ד) רש"ק מ"ז, ט) סופתפא חולטין פ"א ה"ה, ו) סופתפא שס, ו) ז"ק מ"ז, ט) ז"ה לטוט עולות, ז"ק, ו) ופ"י כותפא פא: שפרש"י להחירו לחלוט בקדשים וכן כאלן פ"י ע"ב ד"ה שמתמער פ"י גס פ"ן ע"ש, ו) מ"זר תפאל כפי' תמשותי להרמב"ם וקטנן דף ג"ז א: ט) ודכס"ד, ד) ט) ודכס"ד יא, כחשם סה טו וז פ"ן סה ז"י ופ"י טס ארת תפאל דנזוקא לתפלה ופ"ן מוקפת גיג"ל, ו) שפות סה, ו) קטנ סה כ"ה דה"ל, ז"ק, ט) דהשפא, ו) סכמנון וסדר כמיז סולה, ז"ק.

תורה אור השלם

- וְעִישָׂה מִנְחָה וְנָחַךְ שְׂהוּר מִקְשָׁה תַעֲשֶׂה הַמִּנְחָה דְּכִיבָה וְקָנָה גְבִיעִיךָ כִּפְתּוּרֶיךָ וְתַרְיִיחָה מִמֶּנָּה יִהְיֶה: שמות טו אל
- כָּכָר וְנָחַךְ שְׂהוּר וְעִישָׂה אֹתָהּ אַתְּ כָּל הַבָּלִים תֹּאקְלֶה: שמות כו ט
- וְהָן מַעֲשֵׂה הַמִּנְחָה מִקְשָׁה וְנָחַךְ עַד יִזְכָּה עַד פֶּרֶחַה מִקְשָׁה וְהָא פֶּרֶחָא אִשְׁרֵה דְרֵהָא י"א תא מַעֲשָׁה עֲשֶׂה אֶת הַמִּנְחָה:

מכבדכר ח ד

מוקף רש"י

מן העשת, חמיסה ענה, (ונוא ד:).

שיטה מקובצת

א) ז"י ברוב הספרים גביעיה כפתוריה ופתיחה באה חוב באה גביעיה כפתוריה ופתיחה וקשה לר"י דהתם ול' כתיב חוב אלא הארשון דכתיב ונעשת מנורת חוב טוור מקשה תעשה המנורה יריבה וקנא גביעיה כפתוריה לטוטפות: ד' פרשיוס שצמזוהי. שמע (שס) והיה אס שמוע (שס יא) קש לי כל כצור (שמות יג) והיה כי יצ"אך (שס) שצנזיה דככולוה כמיז ולטוטפות או ולזכרון צין עיניך יא: גב' הויה כסיב כצו. כפתוריהס וקנטס ממנה יהיו (שס כה): מן הששט. יא) עשיתיה חמיסה שלמה ומכה צקורנס עד שילאו ממנה כל כליה: מן הגרוטאוס. וזכ שצור: מקשה. משמע חמיסה אחת כדמתרגמינן נגידט) שוך שנמשך הכל מחמיסה אחת. מקשה משמע דבר יא) המוכה ונהלס כדכמיז (דנלא) ה) וארככניה דא ללא באה חוב באה גביעיה כפתוריה ופתיחה ואצ"י דגביעיה ופתיחה לא כתיב בחאי קרא כרפי. וביעי. מלקחיה ומתחזותיה דאף טוור לאשמועינן דאף הכלים האלו שלא היו מן העשת של מנורה היו חוב טוור. חמישי. בפרשת בתולוך וחי מעשה המנורה מקשה חוב חוב טוור באה חוב באה מקשה רדי' מקשה כתיבי ב' בפרשת חרומה ובי' בפרשת בתעולוך והכי מרשיי חד למצוה כו: א) וארי וחוה: א) לחטאת. בפי' דובחיס (דף י"א ובי') דאורי אשם שלא לשמו פסול דמצורע שלא לשמן פסול דמקיש לזנו של מצורע

הא דקאי כהן מורה ומערב ואדי. ואס עמד כהן צפניו למערב ואחוריו למורח והזה שכן מנזותו אפילו אינס מכוונות כנגד הפתח כשרות והא דמי פסולות דקאי לפון ודורס שלא כמנזותו ואדי א: והסינא צין שלא לשמן כו' כשרות. אדמנזרע קאי: ר' אליעזר דמקיש אשס לתעטאס: . ואפילו אשס דמנזורע פסול שלא לשמה:

וכי. אשס הלמד בהיקש מחטאת דליהוי פסול שלא לשמו חוזר ומלמד בהיקש על הלוג דליהוי פסול שלא לשמו והא קיימא לן כפ' איזרו מקומן (נחיס דף מט:): דלץ למידין למד מן הלמד בקדשים: היקש דחטאת ואשס דכמיז וי(צחטאת) (ויקרא ו) כחטאת כחשם טורה אחת לכה וקא יליף ר' אליעזר מה חטאת שלא לשמה פסולה דאפילו רבנן מודו אף אשס נמי פסול: היקש דאשס מנזרע ולוגו דכמיז (שס ד) ככס ד' אשס לתופה וגו' סיפיה דקדא ולוג שמן: לרלום. ח' ללחות לעלות לשס חוזה ולהחיר מנזרע בקהלט) פסול שלא ו' לשמן והא דמי כשרות להכשיר דזחאומיו כשרות להכשיר שירי הלוג צאכילה ו' דשירי לוג מנזרע נחלנין כדלממינן כפ' אלו מנחות (לקמן דף עג.) וחי יהיה לך מקדש הקדשים מן השא לכל קריננס (במדבר יח) לרצות לוג שמן של מנזרע וכמיז צתריה כקדש הקדשים תחללנו צפרשת ויקח קדש: **במתני'** **שצעה קני מנורה**. כדכמיז ושעה קנים יוצאין מנידיה (שמות כה) והמנורה ענמה שצחמנע היא השציעית כוה: **שצעה נרוטיס**. כרלש של קנא וקנא היה ח' נר אחד כעין צוך ושס ונמינן השמן והפתילות: **שמי פרשיוס שצמזוהי**. שמעט) והיה אס שמועט): **ככס אחד**. ארת אחת א' מעכבין א' ארת וז דכמיז (דברים ו) וכחכנס כמיזה תמה ושלמה י' וצתפילין כמיז היה (שס) והיו לטוטפות: ד' פרשיוס שצכפילין. שמע (שס) והיה אס שמוע (שס יא) קש לי כל כצור (שמות יג) והיה כי יצ"אך (שס) שצנזיה דככולוה כמיז ולטוטפות או ולזכרון צין עיניך יא: **גב' הויה כסיב כצו**. כפתוריהס וקנטס ממנה יהיו (שס כה): **מן הששט**. יא) עשיתיה חמיסה שלמה ומכה צקורנס עד שילאו ממנה כל כליה: **מן הגרוטאוס**. וזכ שצור: **מקשה**. משמע חמיסה אחת כדמתרגמינן נגידט) שוך שנמשך הכל מחמיסה אחת.

לעכז: אמר קרא טיעשה. המנורה משמע תיעשה מ"מ לרצות שאר מחכות: **ואימא לרבות גרוטאוס**. דכמיז מקשה והדר טיעשה מ"מ: **למקשה כתיבה הויה**. הויה סמוכה למקשה יותר מלזכז ד': ומשני **מקשה כתיב**. תרי זימני צויקחו לי תרומה לעכז: וקפרין **וזכ וזכ נמי**. תרי זימני כמיז ואימא לעכז: ומשני **האי מאי אי אמרת בשלמא דגרוטאוס פסולות ואשר מסכות כשרות**. דלמרינן מקשה מקשה דיוקחו לי תרומה לעכז: סייעו. דליצטריך וזכ וזכ דיוקחו לי תרומה ומקשה א' מקשה דצהעלותך לדרשה אחרימי דשמעינן מיניה נמי דמשאר מיני מתכות נמי כשירה כדדרשין א' ס' אלקמן ע"צ: **כזה וזכ כזה כשר שאינה כזה וזכ**. שהציאה משאר מיני מתכות אינה לריכה לצא ככר אלף או פחות או יותר. אילמא משאר מיני מתכות שמעינן דכשרה י' א' אלף לדינך וזכ וזכ מקשה מקשה למה לי: **אינה כזה גביעין**. אינה לריכה לצא גביעיס כפתורים ופרחים: **פמוט**. מנורה קטנה: **וזה מעשה המנורה**. דבעולותך: **מקשה**. דסיפא עד יריכה ועד פרתה מקשה היא: **כסף וסויה**. שמי חלוצרות כסף מקשה תעשה אותם והיו לך וגו' (במדבר י'): אלף

שבעה קני מנורה. תימה דלא חשיב גביעיס פרחיס וכפתורים דמעכבין זה ארת זה כדלמרינן בגמ' ושמה משום דליתנהו בשאר מיני מתכות. מ"ר: **דתניא** **כבר וזהב טהור**. חמשה וזכ כמיז ד' צפרשת ויקחו וחד צפרשת כולה מקשה אחת וזכ

אהא דקאי מורה ומערב ואדי הא דקאי צפון ודרום ואדי אמר מר ושכפנים ושכמצורע שלא לשמן פסולות שלא מכוונות כשרות והתניא בין שלא לשמן בין שלא מכוונות כשרות אמר רב יוסף לא קשיא הא רבי אליעזר והא רבנן רבי אליעזר ^אדמוקיש אשם לחטאת מוקיש נמי לוג לאשם רבנן לא מוקיש ולרבי אליעזר ובי ^בדבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש אלא אמר רבא הא והא רבנן כאן להכשיר ^א(הקרבן) כאן להרצות ^ב(שלא עלו לבעלים לשום חובה): **במתני'** **בשבעה קני מנורה מעכבין זה את זה** ישתי פרשיות ש'במזוזה מעכבות זו את זו 'אפילו כתב אחד מעכבן ^{הד'} פרשיות שבתפילין מעכבין זו את זו 'אפילו כתב אחד מעכבן יד' ציציות מעכבות זו את זו 'שארבעתן מצוה אחת רבי ישמעאל אומר ארבעתן ארבע מצות: **גמ'** מ"ט הויה כתיב בהו ^התנו רבנן מנורה היתה באה מן העשת ומן הזהב ^העשאה מן הגרוטאות פסולה משאר מיני מתכות כשרה מאי שנא מן הגרוטאות פסולה דכתיב ^ימקשה והויה שאר מיני מתכות נמי וזהב והויה אמר קרא תיעשה לרבות שאר מיני מתכות ואימא לרבות גרוטאות לא ס"ד דאמקשה כתיבה הויה תיעשה נמי אמקשה כתיב מקשה מקשה לעכב וזהב וזהב נמי לעכב האי מאי אי אמרת בשלמא מן הגרוטאות פסולה משאר מיני מתכות כשרה היינו וזהב וזהב מקשה מקשה לדרשא אלא אי אמרת מן הגרוטאות כשרה משאר מיני מתכות פסולה וזהב וזהב מקשה מקשה ^כבכר וזהב טהור יעשה אותה את כל הכלים האלה ^כבאה וזהב באה כבר אינה באה וזהב אינה באה כבר ^אגביעיה כפתוריה ופרחיה 'באה וזהב באה גביעיס כפתורים ופרחים אינה באה וזהב אינה באה גביעיס כפתורים ופרחים ואימא נמי באה וזהב באה קנים אינה באה וזהב אינה באה קנים מיקרי ^כוזה מעשה המנורה מקשה וזהב באה וזהב באה מקשה אינה באה וזהב אינה באה מקשה מקשה דסיפא למאי אתא למעוטי חצוצרות דתניא' ^כחצוצרות היו באים מן העשת מן הכסף עשאם מן הגרוטאות כשרים משאר מיני מתכות פסולים ומאי שנא משאר

מיני מתכות פסולים דכתיב כסף והויה מן המיעט רחמנא גבי מנורה מקשה היא היא ולא חצוצרות תנו רבנן כל הכלים שעשה **שבעה קני מנורה**. תימה דלא חשיב גביעיס פרחיס וכפתורים דמעכבין זה ארת זה כדלמרינן בגמ' ושמה משום דליתנהו בשאר מיני מתכות. מ"ר: **דתניא** **כבר וזהב טהור**. חמשה וזכ כמיז ד' צפרשת ויקחו וחד צפרשת כולה מקשה אחת וזכ שלשה ושמה איך תרי חד לגופיה דמנזרע צוהז ומד לכלל ופרט דבצמוןן וז"ע ^אהשמה קרא קמא ועשית מנורת וזכ אחי לכלל ופרט ^א כדבצמוןן יח' וכדככז כולה מקשה אחת וזכ טוור דרשין כללית וזכ טוור דרשין צלה וזכ צלה קנים וה"ה דהוה מצי למפרך דלא איקרי מנורה צלא יך והדר כמיז מלקחיה ומתחזיה וזכ טוור ושמה האי אחא לגופיה דמנזרע צוהז והדר כמיז ככר וזכ טוור דדרשין צלה וזכ צלה ככר וזכ וצפרשת דבעלותך דרשין צלה וזכ צלה קנים וה"ה דהוה מצי למפרך דלא שפיר כמיזי אלז צברייתא אין וזש כסדר. מ"ר:

מקשה רסיפא למאי אתא בו'. והשמה לריכי כולוה חד למנזרע וחד לעיצוזה לפסול גרוטאות וחד צלה וזכ צלה מקשה: מ"ר:

חצוצרות היו באים מן העשת מן הכסף. מ"ר: **דכפ' כל הללמים (ע"ז דף מז.) משמע דכחות שלא מן הכסף דבעי רמי בר חמא המשתחוה לצהמה קרינה מהו לחלוצרות ומנן נמי כנסכת קינין (פ"ג מ"ו) זה הוא שאמרו כשהוא חי קולו אחד וכשהוא מת קולו שצעה קרניו לחלוצרות ומיך שמעינן אין קשה כל כך דהכא צאל משה שלא היו כשרות לדורות דבצמוןן אלז קשה דנמצתם של תמיד (דף לג:): מנן ושמי חלוצרות של כסף צידס משמע דאף לדורות של כסף ומיך ר"ת דשמי חלוצרות היו לכהניס צאל כסף והלויס של קריי צהמה לכלי שיר ועוד לחלוצרות דקניס דוע"ז היינו שופר כדלמרינן (שנת דף ג.) וצולוצ הגזול (סוטה דף ד.) דליצמני שמייהו חלוצרתם שיפורא שיפורא חלוצרתם וצסוף צמה מדליקין איכא צרייתא ^א דקרא לחלוצרות שופר ומייהו קשה דנמצתם ע"ז (דף מז.) מיירי צמכשיירי קרצן כדקאמר התם ועל הקרצן לא היו מוקעים צשופר אלף חלוצרות כדכמיז (במדבר י') ומקעתם חלוצרות על עולותיכם וגו'. מ"ר:**

אכסדרה
הגרוטאות נמי מקשה והויה מיעט רחמנא גבי מנורה מקשה היא היא ולא חצוצרות תנו רבנן כל הכלים שעשה

הקומץ רבה פרק שלישי מנחות

כת.

עין משפט
נר מצוה

א [מיי' פ"ד מהל' פרה צוותה הלכה ו:]
צ ב מיי' פ"ג מהלכות בית הבחירה הל' ו:
ג [טושי"ע י"ד סימן דפה ספיף א:]
צא ד מיי' פ"א מהלכות תפילין ומוחה הל' ב טושי"ע י"ד סימן דפת ספיף ג:
צב ה ו מיי' שס הל' א [טושי"ע א"ח סימן לג ספיף א:]
צג ז מיי' פ"א מהלכות צלות הל' ה [טושי"ע א"ח סימן יג ספיף א:]
צד ח ט ו מיי' פ"ג מהל' בית הבחירה הלכה ד ה:
צה ב מיי' פ"ג מהל' כל המקדש הל' ה:

שיטת מקובצת (המשך)

לאשמה. והא דקתיב כשרות לרבנן דלא מקשינן אשם לחטאת ואפילו אשם מצורע שלא לשמו כשר וריש' הוואת לזנו הס"ד ומה"ד ולר"א א"י הוי אשמו פסול שילך לשמו הוואת אמאי פסול שלא לשמו וכי וחד"א: פ' לבכש אחד אשם לתנופה וגו' וסיפא קרא לזנו אחד שכן: פ' לרצות הלוית [שולחן:] ו' לשמו: א' דשירי הלוית דמצורע: ט' הוי עשירי נר: פ' מעכבות זו את זו: ו' ושלמה ולרבי מעכבות ובהפילין כו' ודיו וטוור כתיב ובאותן פרשיות כתיב וכתבתם על מזוולת לפיכך הם נכתבות במזוולת: א' עיניך לפיכך ארבעתם נכתבות בהפילין הס"ד ומה"ד בגי' מאי טעמא: אמנורה קאי: י' העשת חותיבה נטל ארת אחת וחיבתה שטייחה חותיבה נמחק: ו' דבר נכתבת חיבת מוכה ליש: ד' יותר מלזכב דכתיב וזהב טוור תעשה המנורה יריבה כו' מפתח יהיו כו' הס"ד ומה"ד תעשה נמי א) משמע פ"מ אמקשה כתיב תעשה סמיך למקשה יותר מאל וזהב הס"ד ומה"ד ומשני מקשה מקשה דקתיבו: פ' ומקשה דבעולותך וחיבת מקשה נמחק: פ' ולקמן י"א וארבעה מקשה כתיבי (וארבעה) [וחמשה] וזהב כתיבי (שלשה) [שנים] ביקוחו לי תרומה (ואחד) [שנים] כפי' בהעלותך וכי אמרינן דמן הגרוטאות פסולות הוי תרי מקשה חד למצוה וחד לעכב ואידך תרי לדרשא ולקמן וכי אמרינן נמי דמשאר מתכות כשרה הוה חד וזהב לגופא ואידך לדרשא ולקמן: י' חיבות אלא לדיוך [זהב] וחיבת מקשה למא לי נמחק: אינה באה וזהב שהביעה משאר מיני מתכות [אניה צריכה] חיבות אינה באה גביעיס ליש: י' כדבסמך ודכתיבי: יט' הכסף כמשמע דחצוצרות של כסף היה ואפילו עיכובא כתיב בהו כדאיתא לעיל וחומיה: כ' ברייתא דקרי חיבת דקרא נמחק:

א) נראה דל"ל תעשה דמשמע מ"מ נמי תמקש כמיז. תעשה סמיך וי'.‏

תורה אור השלם

א) ונחמס: י' קטו, א) 5) ונחמס מט': יט"ז, א) ז"ק מ"ז, ד) רש"ק מ"ז, ט) סופתפא חולטין פ"א ה"ה, ו) סופתפא שס, ו) ז"ק מ"ז, ט) ז"ה לטוט עולות, ז"ק, ו) ופ"י כותפא פא: שפרש"י להחירו לחלוט בקדשים וכן כאלן פ"י ע"ב ד"ה שמתמער פ"י גס פ"ן ע"ש, ו) מ"זר תפאל כפי' תמשותי להרמב"ם וקטנן דף ג"ז א: ט) ודכס"ד, ד) ט) ודכס"ד יא, כחשם סה טו וז פ"ן סה ז"י ופ"י טס ארת תפאל דנזוקא לתפלה ופ"ן מוקפת גיג"ל, ו) שפות סה, ו) קטנ סה כ"ה דה"ל, ז"ק, ט) דהשפא, ו) סכמנון וסדר כמיז סולה, ז"ק.

תורה אור השלם

- וְעִישָׂה מִנְחָה וְנָחַךְ שְׂהוּר מִקְשָׁה תַעֲשֶׂה הַמִּנְחָה דְּכִיבָה וְקָנָה גְבִיעִיךָ כִּפְתּוּרֶיךָ וְתַרְיִיחָה מִמֶּנָּה יִהְיֶה: שמות טו אל
- כָּכָר וְנָחַךְ שְׂהוּר וְעִישָׂה אֹתָהּ אַתְּ כָּל הַבָּלִים תֹּאקְלֶה: שמות כו ט
- וְהָן מַעֲשֵׂה הַמִּנְחָה מִקְשָׁה וְנָחַךְ עַד יִזְכָּה עַד פֶּרֶחַה מִקְשָׁה וְהָא פֶּרֶחָא אִשְׁרֵה דְרֵהָא י"א תא מַעֲשָׁה עֲשֶׂה אֶת הַמִּנְחָה:

מכבדכר ח ד

מוקף רש"י

מן העשת, חמיסה ענה, (ונוא ד:).

שיטה מקובצת

א) ז"י ברוב הספרים גביעיה כפתוריה ופתיחה באה חוב באה גביעיה כפתוריה ופתיחה וקשה לר"י דהתם ול' כתיב חוב אלא הארשון דכתיב ונעשת מנורת חוב טוור מקשה תעשה המנורה יריבה וקנא גביעיה כפתוריה לטוטפות: ד' פרשיוס שצמזוהי. שמעט) והיה אס שמועט): **ככס אחד**. ארת אחת א' מעכבין א' ארת וז דכמיז (דברים ו) וכחכנס כמיזה תמה ושלמה י' וצתפילין כמיז היה (שס) והיו לטוטפות: ד' פרשיוס שצכפילין. שמע (שס) והיה אס שמוע (שס יא) קש לי כל כצור (שמות יג) והיה כי יצ"אך (שס) שצנזיה דככולוה כמיז ולטוטפות או ולזכרון צין עיניך יא: **גב' הויה כסיב כצו**. כפתוריהס וקנטס ממנה יהיו (שס כה): **מן הששט**. יא) עשיתיה חמיסה שלמה ומכה צקורנס עד שילאו ממנה כל כליה: **מן הגרוטאוס**. וזכ שצור: **מקשה**. משמע חמיסה אחת כדמתרגמינן נגידט) שוך שנמשך הכל מחמיסה אחת.

תורה אור השלם

א) ונחמס: י' קטו, א) 5) ונחמס מט': יט"ז, א) ז"ק מ"ז, ד) רש"ק מ"ז, ט) סופתפא חולטין פ"א ה"ה, ו) סופתפא שס, ו) ז"ק מ"ז, ט) ז"ה לטוט עולות, ז"ק, ו) ופ"י כותפא פא: שפרש"י להחירו לחלוט בקדשים וכן כאלן פ"י ע"ב ד"ה שמתמער פ"י גס פ"ן ע"ש, ו) מ"זר תפאל כפי' תמשותי להרמב"ם וקטנן דף ג"ז א: ט) ודכס"ד, ד) ט) ודכס"ד יא, כחשם סה טו וז פ"ן סה ז"י ופ"י טס ארת תפאל דנזוקא לתפלה ופ"ן מוקפת גיג"ל, ו) שפות סה, ו) קטנ סה כ"ה דה"ל, ז"ק, ט) דהשפא, ו) סכמנון וסדר כמיז סולה, ז"ק.

תורה אור השלם

- וְעִישָׂה מִנְחָה וְנָחַךְ שְׂהוּר מִקְשָׁה תַעֲשֶׂה הַמִּנְחָה דְּכִיבָה וְקָנָה גְבִיעִיךָ כִּפְתּוּרֶיךָ וְתַרְיִיחָה מִמֶּנָּה יִהְיֶה: שמות טו אל
- כָּכָר וְנָחַךְ שְׂהוּר וְעִישָׂה אֹתָהּ אַתְּ כָּל הַבָּלִים תֹּאקְלֶה: שמות כו ט
- וְהָן מַעֲשֵׂה הַמִּנְחָה מִקְשָׁה וְנָחַךְ עַד יִזְכָּה עַד פֶּרֶחַה מִקְשָׁה וְהָא פֶּרֶחָא אִשְׁרֵה דְרֵהָא י"א תא מַעֲשָׁה עֲשֶׂה אֶת הַמִּנְחָה:

מכבדכר ח ד